MAASEUDUN TULEVAISUUS
Nyt jo 336 000 lukijaa.
(KMT 2014)

MAASEUDUN TULEVAISUUS

NRO 77 – PERUSTETTU 1916
KESKIVIIKKONA 8. HEINÄKUUTA 2015

MAASEUDUN TULEVAISUUS
KESTOTILAAJANA
hyödyt aina enemmän.

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

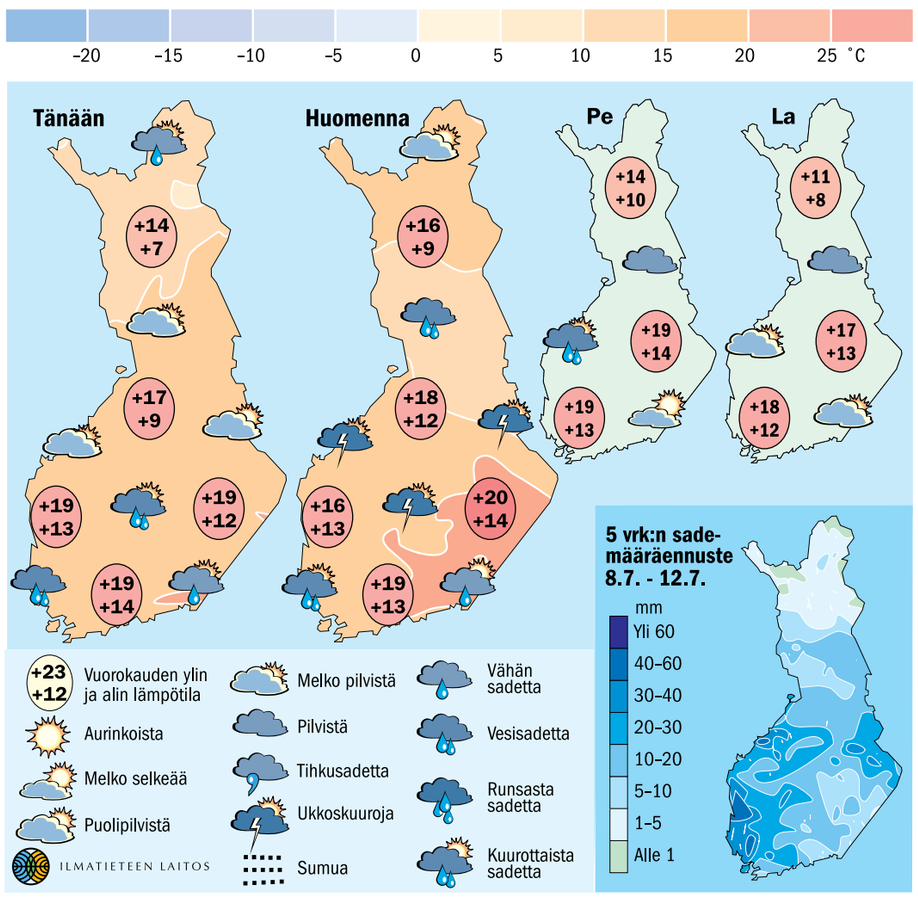

Epävakainen sää jatkuu

SÄÄ JATKUU VIILEÄNÄ ja epävakaisena. Pilvisyys vaihtelee puolipilvisestä pilviseen ja jakson alkupäivinä lounaasta leviää sadetta tai sadekuuroja maan etelä- ja keskiosaan, myös ukkoskuurot ovat paikoin mahdollisia. Pohjoisessa sää on poutaisempaa. Viikonloppua kohden mentäessä sää poutaantuu myös maan etelä- ja keskiosassa hieman, yksittäiset sadekuurot ovat kuitenkin yhä mahdollisia.

PÄIVÄN YLIN LÄMPÖTILA on enimmäkseen 15–20, Keski- ja Pohjois-Lapissa 11–15 asteen välillä. Yön alin lämpötila on pääosin 6–13 asteen välillä.

JAKSON ENNUSTETTU SADEMÄÄRÄ on maan etelä- ja keskiosassa 10–30 milliä, pohjoisosassa 2–15 milliä. Sateen kuuroluonteisuudesta johtuen sademäärissä voi olla suurta paikallista vaihtelua.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN aikana sää jatkuu epävakaisena ja hieman tavanomaista viileämpänä.

SÄÄ EILEN

Paikka	Lämpötila	Pilvisyys	Sade 5 vrk
Helsinki	16	●	5.2
Kiikala	15	●	7.4
Turku	15	●	11.0
Jomala	16	●	13.8
Pori	15	●	7.0
Niinisalo	14	●	6.1
Tampere	15	●	16.7
Jokioinen	14	●	9.0
Lahti	14	●	2.0
Kouvola	13	●	3.3
Lappeenranta	12	●	
Mikkeli	11	●	*
Ilomantsi	15	●	3.8
Joensuu	16	●	3.7
Kuopio	15	○	2.3
Viitasaari	11	●	0.1
Jyväskylä	10	●	2.2
Ähtäri	11	●	2.7
Kauhajoki	15	●	3.5
Vaasa	14	●	5.9
Ylivieska	12	●	5.7
Kajaani	17	◐	24.0
Oulunsalo	17	●	14.0
Pudasjärvi	17	◐	20.8
Suomussalmi	16	◐	32.6
Kuusamo	14	●	8.9
Rovaniemi	12	●	12.6
Pello	10	●	27.8
Salla	11	●	4.0
Sodankylä	10	●	12.9
Muonio	8	●	7.9
Kilpisjärvi	4	●	27.8
Ivalo	6	●	10.3
Utsjoki	9	●	8.5

*jaksossa puuttuv(i)ja päiv(i)ä

Sää eilen klo 12 ○ = selkeää
Sadejakso päättyen eilen klo 9 ◐ = puolipilvistä
● = pilvistä

Kestotilaajana saat aina enemmän!
Maaseudun Tulevaisuuden kestotilaajana saat **lukuoikeuden** Maaseudun Tulevaisuuden ja Kantri-kuukausiliitteen **näköislehteen ja arkistoon**.
Lue lisää kestotilaajan eduista: www.maaseuduntulevaisuus.fi

SÄÄPALVELUN PUHELINNUMEROT

Maatalouden sääpalvelun puhelinnumerot
Kaikkialla maassa alueellisena numerosta: suomeksi **0600 10620**
på svenska **0600 10640**
Perinteisenä numerosta

Uusimaa	0600 10621
Varsinais-Suomi	0600 10622
Satakunta	0600 10623
Pirkanmaa	0600 10624
Häme	0600 10625
Päijät-Häme	0600 10626
Kymenlaakso	0600 10627
Etelä-Karjala	0600 10628
Etelä-Savo	0600 10629
Pohjois-Savo	0600 10630
Pohjois-Karjala	0600 10631
Keski-Suomi	0600 10632
Etelä-Pohjanmaa	0600 10633
Keski-Pohjanmaa	0600 10634
Pohjois-Pohjanmaa	0600 10635
Kainuu	0600 10636
Länsi-Lappi	0600 10637
Koillismaa	0600 10638
Nyland	0600 10641
Åland och Åboland	0600 10642
Österbotten	0600 10643

24 tuntia vuorokaudessa hinta 0,93 e/min + pvm

Kasvustoissa valtava vaihtelu

Kylvöt venyivät neljän kuukauden ajalle, ja kasvustojen kunto vaihtelee surkeasta erittäin hyvään.

MARKKU VUORIKARI

Ohran kunto riippuu pitkälti siitä, milloin se on kylvetty, Pekka Ahokas kertoo. Hanna-Maija Ahokas ja Peppi-koira tarkkailevat taustalla.

”Viimeisetkin viljat saatiin kylvöön heinäkuun alkupäivinä jatkoajan turvin”, Pro Agria Etelä-Pohjanmaan palvelupäällikkö **Henri Honkala** arvioi. Kylvämättä on enää lähinnä monimuotoisuuspeltoja.

Kylvöjä venytti kylmän ja sateisen sään lisäksi myös pysyvän nurmen statuksen pelko. Etelä-Pohjanmaallakin moni otti nurmesta ensimmäisen rehusadon, päätti nurmen ja kylvi lohkon viljalle, Honkala kertoo.

Viljakasvustot ovat kirjavia. Poutaisempi jakso tasasi niitä hiukan, mutta varsinkin notkelmissa ja päisteissä on keltaisuutta.

Aikaisin, toukokuun alussa kylvetyt kasvustot ovat parhaita, kesäkuun puolella kylvetyt heikoimpia, Honkala kertoo.

Kasvustokäyntejä on hänen mukaansa tilattu tänä vuonna paljon. Jurovia ja hailakoita viljakasvustoja on neuvottu piristämään ravinneruiskutuksin, mutta keltaista kasvustoa on turha ruiskuttaa – se on menetetty.

Ensimmäiset kylvöt ovat Etelä-Pohjanmaalla tähkällä. Ohralle on tehty jo paljon lippulehtivaiheen tauti- ja korrensääderuiskutuksia.

Myös syysvehnä on tähkällä, kevätvehnät eivät vielä.

Syysöljykasvit ovat Etelä-Pohjanmaalla lopettaneet kukintansa. Ensimmäiset kevätöljykasvit kukkivat nyt.

Honkala kertoo, että ennakkosatoarvion tiedot kerätään 13.7. ”Arviota pitää tälläkin alueella justeerata alaspäin keskiarvosta. Vaikka kasvusto olisi hyväkin, keskisato laskee äkkiä, jos päisteet ovat huonoja ja pellolla on lisäksi jokunen painanne.”

Tällä hetkellä Honkala arvioi, että alueen viljasato jää kymmenisen prosenttia pitkän ajan keskiarvosta. Loppukesä kuitenkin ratkaisee, sillä normaaliaikataulusta ollaan todella paljon jäljessä. ”Nyt pitäisi pysyä jo poutana!”

Loimaalla paljon keltaista ohraa

Aika masentavalta näyttää, MTK-Loimaan seudun puheenjohtaja **Pekka Ahokas** kuvaa alueen peltoja.

”Viimeksi kylvetyt ohrat ovat kauttaaltaan tosi keltaisia. Tämä kuiva jaksokaan ei niitä pelastanut. Kyllä ne on menetetty.”

Aikaisin kylvetyt ohrat näyttävät Ahokkaan mukaan paremmilta, vaikka niissäkin alkaa näkyä keltaista tyvessä.

Sääennusteet eivät lupaa hyvää. ”Nytkin on luvattu neljä päivää epävakaista”, Ahokas totesi maanantaina. ”Jos vielä tulee kovia ukkoskuuroja, ne niittaavat lisää ohraa.”

Vehnä, kaura ja herne ovat Ahokkaan mukaan kestäneet märkyyttä ohraa paremmin. Rypsi on hyvin vaihtelevaa.

Ahokas arvioi, että heikoimmilta näyttävät suorakylvetyt ohrat.

”Ja tällaisena vuonna näkyy, jos lohkolla on vähänkin notkopaikkaa ja sotkettua maata.”

Maa tiivistyi keväällä väkisinkin, kun kylvöjä oli pakko yrittää märkään maahan.

Myös lantaa jouduttiin levittämään liian märissä oloissa, lannanlevitysurakointia tekevä Ahokas toteaa. ”Oli hermoja kysyvä kevät.”

Monelle sikatilalle liete piti ajaa oraille, hän kertoo. ”Ne jäivät ajamatta.”

Kuivuuttakin märkään alkukesään mahtuu

”Kohtuuhyvältä näyttää”, kasvintuotannon asiantuntija **Kaisa Matilainen** Pro Agria Pohjois-Karjalasta sanoo.

Osa ohrista on Pohjois-Karjalassa jo tähkällä.

Maakunnan pohjoisosissa, Valtimon, Nurmeksen ja Lieksan seuduilla, on Matilaisen mukaan ollut kosteusongelmia. Maakunnan eteläosissa taas on ollut jopa liian kuivaa.

Vedenpinnat ovat korkealla ja vesi on paikoin noussut rantapelloille.

Ensimmäinen säilörehusato oli Pohjois-Karjalassa vaihteleva. ”Jotkut tilat kertoivat, että massaa tuli hyvin. Varsinkin luomutiloilla kylmä alkukesä aiheutti kuitenkin sen, ettei apila ehtinyt mukaan.”

Pirkanmaalla kellastuneita kasvustoja näkyy paikoin, palvelupäällikkö **Sari Hiltunen** Pro Agria Etelä-Suomesta kertoo. ”Niitä on varsinkin kosteissa, tiiviissä kohdissa pelloilla. Se on myös maalajikysymys.”

Ohra on Pirkanmaallakin kärsinyt eniten, vehnä ja kaura ovat pärjänneet paremmin.

SATU LEHTONEN

Punahome hyötyy kosteudesta

Sateinen sää viljan tähkälletulovaiheessa lisää punahomeriskiä, Vilja-alan yhteistyöryhmä Vyr varoittaa. Jos tilalla on aiempina vuosina esiintynyt hometoksiiniongelmia, kannattaa harkita kukintavaiheen torjuntaruiskutuksen tekemistä.

Punahome tarttuu helpoimmin viljan kukinnan aikaan. Ohralla kukintavaihe on heti tähkän tullessa ulos tupesta. Vehnällä sekä kauralla se on hieman myöhemmin tähkän ja röyhyn esilletulon jälkeen.

Punahomeen riskiä voidaan arvioida tarkkailemalla kasvustojen kosteutta kukintavaiheessa. Riski kasvaa merkittävästi, jos kostea sää jatkuu pari viikkoa kukinnan alun jälkeen.

Homemyrkkyjen eli -toksiinien muodostumisriskiä lisää moni tekijä: jos lohkolla on viljelty viljaa useina peräkkäisinä vuosina, jos kylvösiemen on ollut peittaamatonta ja kunnostamatonta ja jos edellisvuoden kasvijätettä on lohkon pinnalla runsaasti.

Rehevissä kasvustoissa laontorjunta on tärkeää. Lakokasvustoissa punahomeet leviävät nopeasti. Laontorjunta tulee tehdä viimeistään lippulehtivaiheessa.

Torjunta oikeaan aikaan

Punahometorjunta ei anna täyttä suojaa, mutta voi parhaimmillaan alentaa toksiinipitoisuuksia selvästi.

Torjuntaan pitää ryhtyä, kun ensimmäiset merkit kukinnasta eli kellertävät heteet näkyvät.

Yleisimmin torjuntaan on suositeltu Proline-valmistetta korkeimmilla käyttömäärillä. Muita hyväksyttyjä valmisteita ovat Delaro, Juventus, Maatilan Metkonatsoli, Maatilan Tebukonatsoli Duo ja Prosaro.

Strobiluriineja sisältävät valmisteet voivat pidentää tuleentumisaikaa.

Kukintavaiheessa tehty torjunta ehkäisee myös muiden tautien etenemistä kasvustoissa.

SATU LEHTONEN
lisätietoja: www.vyr.fi

Peruna kärsinyt Euroopassa ja Suomessa

Perunakasvustot ovat kärsineet niin Suomessa kuin Keski-Euroopassa.

”Euroopassa perunan kasvustojen kehitys on paljon jäljessä normaalista”, toimitusjohtaja **Alf-Håkan Roman** Jepuan Perunasta kertoo.

”Istutukset saatiin hoidettua melkein normaalissa aikataulussa. Sen jälkeen tuli pitkä kylmä jakso ja kesäkuun lopussa helleaalto, jonka takia kasvustot ovat paikoitellen kärsineet kuivuudesta.”

Pohjoismaissa on istutettu perunaa vähemmän kuin viime vuonna. Suurin pudotus on Tanskassa.

Märät kasvuolot ovat hidastaneet kasvustojen kehitystä lähinnä Norjassa.

Suomessa toukotyöt valmistuivat ennätysmyöhässä. Istutusten jälkeen kehitys on ollut hidasta märän ja kylmän sään takia. Paikoitellen perunapeltoja on hukkunut veteen.

Perunan kokonaispinta-ala on kasvanut noin prosentin viime vuodesta, Luonnonvarakeskuksen viimeviikkoinen raportti kertoo. Elintarvikekäyttöön tarkoitetun perunan pinta-ala on laskenut Manner-Suomessa vajaat viisi prosenttia.

Tärkkelysperunoiden osuus kokonaisalasta on noussut.

”Hidas kehitys kasvustoissa alkukaudella ja tärkkiperunan osuuden kasvu ennustavat, että tuleva markkinakausi poikkeaa määrällisesti huomattavasti edellisestä kaudesta. Kehitys on pahimmissa tapauksissa 2–3 viikkoa myöhässä”, Roman arvioi.

TUURE KIVIRANTA